

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezso ügyvédek.	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--------------------------------	--	---	---

Népgyűlés

október hó 29-én, vasárnap
a véderőreform ellen
az általános, egyenlő, titkos
választójog mellett.

JUSTH GYULA

és a többi fővárosi vendégek
vasárnap
a délután félegy órai vonattal
érkeznek. Megérkezésük után
ebéd a „Központi Pzáloda“
éttermében.

A népparlamentért

szállnak sikra szerte Magyarországon
városban és falún népek ezrei.

Odafent, az ország házában a magyar képviselőházban olyan törvényjavaslatot akar keresztül erőszakolni, az erőszakkal, a népek jogainak sárba tiprásával, a vesztegetéssel többséghez jutott kormány, amely elviselhetetlen terheket rakna a magyar nép vállaira és amely ellen a magyar nép szeretetében gyökeredző magyar párt író hadjáratot indított. Kitarító küzdelemmel vivja meg a függetlenségi és 48 as párt azt a nagy harcot, amelylyel el akarja hárítani a nemzet vállairól az elviselhetetlen katonai terheket. A függetlenségi pártnak az a helyes és logikus felfogása, hogy ezt a törvényjavaslatot, amelynek sujtó terhe kiterjed a nemzet minden fiára, a népek legszélesebb rétegeire, nem szavazhatja meg az az osztályparlament, amely száz ezreknek a jogokból való kizárása mellett jött létre. Nyilatkozzék meg előbb az egész magyar nép, a nemzetnek minden fia Csinálják meg előbb az általános választói jogot és az ezen az alapon megalkotott népparlament határozzon afelett: Kell e, vagy nem kell az a véderő javaslat, amely újabb milliók feláldozása mellett még több fiát akarja elvinni a magyar népnek, de a nemzeti

aspirációkból semmit, egy jottányit sem enged megvalósítani.

Ha tudnak tiszta, titkos választással, általános választói joggal a mai véderőjavaslatnak többséget összetoborzani, ám legyen. Akkor megérdemli a nemzet a sorsát.

Ez a küzdő ellenzék helyes, becsületes felfogása.

Ezzel szemben áll a kormány és a munkapárt mely a helyett, hogy a meggyőző érveket sorakoztatná fel, előbb a törvényhatóságokkal rukkol ki. Onnan erőszakol ki nagyon kétesértékű bizalmi nyilatkozatokat. Utóbb pedig békétárgyalásokat kezd és, amikor döntésre kerül a sor, kitűnik, hogy a győztesen előnyomuló csapatoktól vár föltétlen behódolást.

Most, amikor a harc forrpontra jutott, most, amikor látjuk a kormány és pártjának csúf játékeit, amellyel a nemzettől mindent megkövetelnek, de a népjogokból semmit meg nem adnak, kétszeres fontossága van a nép megnyilatkozásának.

Baja város népe jövő vasárnap tartja meg népgyűlését, amelyen tiltakozik a katonai javaslatok ellen és követeli az általános, egyenlő és titkos választói jogot.

Az az általános, nagy érdeklődés, amely már is megnyilatkozik az egész városban, biztosítja a népgyűlésnek impozáns, nagyarányú lefolyását.

Méltó válasz lesz ez arra a határozatra, amelyet a mi közgyűlésünk is hozott.

Egy hasznos füzetről.

Mint ismeretes, manapság már csaknem minden községben van népkönyvtár, amely vagy a kormány, vagy valamelyik kulturális egyesület gondoskodásának köszönheti létezését. Ezekben a könyvtárakban sok jó könyv szórakoztatja és oktatja a népet, de nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy talán egy sem szolgálja annyira a nép érdekét, mint az a könyvecske, amely most hagyta el a sajtó több százezer példányban. Ezt a könyvecskét egyik leghumánusabb társadalmi intézményünk, a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület iratta meg és adja ki, épen a nép számára. Címe: »A tüdővész és az ellene való védekezés ismertetése«. Ennek a szörnyű betegségnek egyik legalaposabb is-

merője Geszti József dr. A József-Szanatorium igazgató főorvosa írta a füzetet abból a célból, hogy a nép, amelyből a legtöbb áldozatot szedi a tüdővész, megtanulja belőle, miként lehet okos szabályokkal védekezni a fertőzés ellen.

Bár az egyesületnek ez a könyvecske regeteg pénzébe kerül, mégis ingyen juttatja el a községekbe, mert maga a belügyminiszter rendeletben utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy a füzetet elterjessze a nép között. Az az elv vezérli az egyesületet, hogy mivel annyi sanatoriumot nem létesíthet s annyi tüdőbajos szegény ember van az országban, tehát a mostani és a jövő generáció egészségét kell lehetőleg biztosítani a kórság ellen. Ezt pedig el lehet érni, ha mindenki megtartja azokat az övirendszabályokat, amelyeket Geszti dr. füzetében előír.

Éppen időszerű ez az ajándék füzet, mert halottaknapján, mint minden évben, országos gyűjtés indul meg a szegénysorsú tüdőbajosok számára a József Kir. Herceg Szanatorium Égisze alatt. Amidőn tehát az egyesület a társadalom támogatását embermentő munkájához kéri, egyuttal maga is nagy anyagi áldozattal hasznos könyvecskével viszonzza a közönség áldozatkészségét.

Szinte szükségtelen a társadalom jó szívébe ajánlani, az egyesület akcióját, amidőn a halottaknak szánt koszorúból egy virág-szálat, illetőleg ennek árát kéri szegénysorsú betegei számára, mert hiszen ezt megtette maga a belügyminiszter amidőn a vármegyék alispánjához intézett minapi rendeletben a következőket mondja a »Virágszálygyűjtésről« és az egyesület ingyenes füzetéről:

— Minthogy a társadalom minden rétegét pusztító tüdővész ellen, az egyesület évek óta folytatott küzdelmével a legnemesebb célokat szolgálja, mely működésében az egyesületet az egész társadalomnak kötelessége a lehetőség szerint támogatni s minthogy a közigazgatási tisztviselőknek a nemes cél támogatása és a könyvöradomány gyűjtés irányítása terén kifejtendő önkéntes fáradozására részemről is nagy súlyt helyezek, ennél fogva felhívom a Cimet, hogy hatósága területén a nevezett egyesületet a legmesszebbmenő támogatásban részesítse és a közigazgatási hivatalok vezetőit ily irányban utasítsa.

Minthogy pedig a nevezett egyesület az ország legkülönbözőbb részeiben levő fiokjainak jelentéseiből arról értesült, hogy a közönség nagyrésze éppen senimit, vagy csak alig védekezik a tuberkulózis ellen, elhatározta a tuberkulózis elleni védekezés szükségességének országszerte a legszélesebb keretekben való propagálását és e célból a közönség körében a tüdővész és az ellene való védekezésről szóló füzetes munkát kíván szétosztani.

Ennél fogva még arra is felhívom Cimet, intézkedjék aziránt, hogy a hatósági közegek

az egyesület gyűjtőiveinek körülhordozása alkalmával a tüdővész és az ellene való védekezést ismertető füzetet — melyet az egyesület gyűjtőiveivel egyetemben kellő mennyiségben fog megküldeni — a közönség közt osszák szét.

Az a könyvecske tehát, amelynek terjesztését a belügyminiszter is szükségesnek tartja, hamarosan hasznos olvasmánya lesz a népeknek, mert hiszen legfőbb kincsét, az egészségét szolgálja. Ez a kincs pedig megér mindenkinék annyit, hogy néhány fillért adozzon érte halottaknapján az egyesületnek.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. október 24.

A képviselőház ülése

ma is névszerinti szavazásokkal telt el.

Khuen-Héderváry miniszterelnök válaszolt Apponyi Albert grófnak az olasz-török háborúban előterjesztett interpellációja dolgában. A miniszterelnök kijelentette, hogy a monarchiának nem volt előzetes tudomása a háború kitöréséről és így ezt meg sem akadályozhatta. A háborúból a monarchiának nem lesz sem kára sem hátránya.

Apponyi Albert gróf és a Ház a választás tudomásul vette.

A trónörökös öcscse.

Bécsben az a hír van elterjedve, hogy Károly Ferdinánd főherceg, a trónörökös testvéröcscse le fog mondani rangjáról, mert nőül veszi Huber Bertát, a prágai tudományos egyetem egyik professzorának a leányát. Azt is beszéli a fáma, hogy Ferdinánd Károly főherceg és Huber Berta már egy év óta titkos házasságban élnek.

A béketárgyalások

fonala — ugylátszik — még nem szakadt el végleg. Ma Apponyi Albert gróf hosszabban tárgyalt Just Gyulával és Désy Zoltánnal. Just pedig Batthyány Tivadar gróffal és Holló Lajossal — A béketárgyalások azonban addig szünetelnek, amíg Kossuth Ferenc nem jöhet a Házba.

A király

november elején Gödöllőre fog érkezni néhány heti tartózkodásra.

Választás Miskolczon.

A megüresedett miskolczi déli kerületben a munkapárt Pályi Edét, a Budapesti Napló szerkesztőjét jelöli. Jelöltet állít a függetlenségi párt is. Győzelemre nagy kilátásai vannak.

NAPIHIREK.

Eljegyzés. Székely Aurél főhadnagy eljegyezte özv. Devich Alajosné urnő leányát: Flóra kisasszonyt.

Uj okl. mérnök. Seheicher Géza földink, a budapesti műegyetemen mérnöki oklevelet nyert. Az új mérnök Baján fog letelepedni s itt műszaki irodát nyit.

Uj érdemkereszt. A király Biber Ignác szeremei nyug. ref. kántortanítót 54 évi tanügyi hű szolgálatáért a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki. Az ünnepélyes aktus f. hó 22-én nagy közönség részvételével ment végbe.

A tüzoltóság fenállásának 40. évfordulóját fogja legközelebbi vasárnap délelőtt diszközgyűléssel megülni. A diszközgyűlés a város-háza közgyűlési termében lesz. — Talán nem ártott volna a jubiláris közgyűlést egy héttel elhalasztani, Elvégre vasárnap az egész város közönségének a népgyűlés fogja a figyelmét lekötölni.

Kabaret lesz ma és szerdán este a Központi Szállóban. A kabaret igazgatója fényes műsort és jó előadók művészeket, valamint sok újdonságot helyez kilátásba.

Zárógyakorlat. Vasárnap délután a polgári iskola udvarán a bajai önkéntes tüzoltóság igen sikerült zárógyakorlatát tartotta, mely alkalommal úgy az önkéntesek, mint a városi hivatásos tüzoltóság szép gyakorlatokkal tanujelét adták annak a kiképzésnek, melyet dr. Fehér Lőrinc főparancsnok vezetése alatt, Gardalics Lajos alparancsnok és Heiszky Rezső őrparancsnok fáradhatatlan buzgó munkálkodásának és szakképzettségének köszönhetnek. Ez alkalommal dr. Fehér Lőrinc főparancsnok Posta Miklós ö. t. szakasparancsnokká, Kozacsek István ö. t. őrparancsnokká, Kiss József, Kratochvíl Géza, Horváth János, Kristóf Ferenc önkéntes tüzoltókat és Szöllősy Antal hivatásos tüzoltót öszovezetővé léptette elő.

Megölték két testvér a szomszédos Dávodon. Több legény verekedni kezdett a koresmában. A verekedőket a koresmáros kituszkolta az utcára. Ott pedig, amikor a koresma ajtón kiléptek, belebotlottak egy fiatal legénybe, aki éppen arra haladt. Most mindannyian a véletlenül utjukba került legénynek estek és azt kezdték verni. Amikor a fiatal legény bátyja látta öcsének veszedelmét, segítségére sietett. Most már a verekedők neki estek a két testvérnek. A fiatalabbat úgy összeszurkálták, hogy ott a hely-

színén behalt sebeibe. Az idősebb pedig oly súlyos sebeket kapott, hogy most élet és halál között lebeg. A fiatalabb legényt tegnap bencolták, amely alkalommal kiszállott Dávodra a bajai büntető bíróság részéről Romátka Jenő vizsgálóbíró. — Mint lapzártakor értesülünk, ma délután ismét kiszállott Dávodra Romátka Jenő vizsgálóbíró, a szabadkai ügyész és az orvosok, mert a második testvér is — hir szerint — meghalt.

Betörési kísérlet az apáca-zárdában. Szombatról vasárnapra virradó éjjel vakmerő betörést kíséreltek meg a helybeli Miasszonyunk zárdájában. A csöndes, zavartalan élethez szokott testvérek vasárnap reggel arra a tapasztalatra jutottak, hogy az éjszaka hivatlan vendég járt a házban. Az éjszakára lezárva tartott muzeum termének ajtajában u. i. egy hosszú álkulcsot találtak, a földön pedig egy feszítő vasat. A vakmerő betörők azonban munkájában megzavarhatták, mert elinalt, anélkül, hogy valamibe kárt okozott volna, avagy valamit magával vihettek volna. A gaz betörő minden valószínűség szerint a Petőfi-utcai kerítésen mászott át a zárdá kertjébe, azonban aligha el nem tévesztette a dörgést, mert legalább is nem valószínű, hogy a muzeumban elhelyezett dolgok után kereskedett volna. A házban a jó tisztelendő nénik körében nagy volt a riadalom s persze csendőrt, rendőrt hívtak, de bizony nem sikerült nyomot találniok a betörő nacionaljárva nézve.

Fegyelmi a zentai polgármester ellen. Bácsbodrogmege alispánja elrendelte Szárits Géza zentai polgármester és Belovay Mihály jegyző ellen a fegyelmit megelőző vizsgálatot, mert az ő fogyatékos ellenőrzésük tette lehetővé, hogy Kadván Orbán városi tisztviselő közokiratokat hamisíthasson. A vizsgálat vezetésével Szabovlyevics Dusán dr.-t bízta meg az alispán.

Betévedt, vagy rossz szándékból besurrant tegnapelőtt este egy fiatal legény dr. Rosenberg Samu orvos házába? Ezt kutatja most a rendőrség. Dr. Rosenberg orvos kocsisa elment valahová hazulról. Amíg a kocsis oda volt egy fiatal legény surrant be az udvarba és lement az istállóba. Amikor megkérdezték tőle, hogy mit akart, azt mondotta, hogy betévedt. A részeg legényt bevitték a rendőrségre.

A posványosi ut földmunkalatai most vannak folyamatban. Arról értesülünk, hogy az idén csupán a földmunkálatok fognak elkészülni, míg a kövezési munkákat csak jövő tavaszkor eszközlik. Az utmentén levő telepek tulajdonosai attól tartanak, hogy a feltöltött uton nehézségekbe fog ütközni őszszel és télen a kocsiközlekedés. Eziránt megkérdeztük a mérnököt, aki azt a felvilágosítást adta, hogy azt a munkát másképpen nem lehet végezni, mert, ha most mindjárt elkezdénék a kövezési munkálatokat, úgy az ut rossz lenne. Azért vár a kövezéssel tavaszig, hogy a földfeltöltés addig megülledjek.

Az állandóan meglelő
„METEOR”
KÁLYHÁK
 a legjobbak és leg-
 tökéletesebbek!
 Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
 képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
 Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
 Eddig 700,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva
 Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!
Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
 kereskedésében kaphatók.

Egy kis félreértés. Szombati számunkban »Pórtult járt védenca« című hírlünknek ugyancsak rosszul választotta meg a címét a hír megírója. A címből ugyanis azt lehetne következtetni, hogy Illés János a védő felületességének lett az áldozata, holott éppen a védő lelkiismeretességének a következménye az ítélet azon része, amely a javító nevelésre vonatkozik és ezzel az intézkedéssel terhelt nemhogy pórtult volt, hanem éppen ez volt az volt az egyetlen mód, hogy a zűllés útján levő fiut, ha még lehetséges, a társadalom részére megmentse. Ennek a rektifikációnak a közzétételét szükségesnek tartjuk, hogy minden félreértést elkerüljünk.

Gyarmati-fele teljesen iz és szagnélkül csukamájolajat szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján. Egy üveg ára 1 korona 60 fillér.

Szerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101.

Telefon
151.

4

Telefon
151.

fillér dekája a friss ludmájnak.

Bármilyen mennyiségben veszi
ZWILLINGER ARNOLD
fűszerkereskedése **Baja. Szem-**
ben a **Tóth Kálmán** szoborral.

Éladó

azonnal elköltözés miatt 2 divatos tiszta ágy és 1 farámás tükör. Kapható lakásomban Goldschmidt Lajos-féle szoban. (Provália) Árpád-utca 3. szám alatt.

Eladó ház

a Szent László utca 33. szám alatt levő ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad ugyanott a háztulajdonos.

Kiadó

egy szép lakás az Erzsébet-királyné-utca 28-iki sz. házban.

Halottak napjára modern, diszes sirlámpák

kaphatók:

FARKAS üvegesnél

Baján, Központi Szállodával szemben.

Cipész-üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam négen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kötőnő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész

Eladó

egy központi fűtő kályha, ugyanott megvételre kerestetik egy jó karban levő használt **KALYHA**. Cím: Szent-László-utca 43. sz.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

ZONGORÁK

— ÉS PIANINÓK —

legszilidabban vásárolhatók

Ifj. Wagner Antal

zongora-termben

BAJÁN.

Bácsmegeye legrégibb és legnagyobb zongorarakta ::

Tíz éves írásbeli :: szavatosság! ::

Legelőnyösebb fizetési feltételek! ::

Szénüzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség, valamint mélyen tisztelt vevőim b. tudomására hozni, hogy a Mátyás király-terén 20 évig fenálló, jónevű

szénkereskedésemet

Attila- és Alkotmány-utcák sarkán levő saját házamba (volt Cserba-féle ház) a vörös kereszt patikával szemben, helyeztem át.

Amidőn mélyen tisztelt vevőimnek köszönetet mondok eddigi irántam tanúsított jóindulatukért és becses pártfogásukért, kérem, hogy abban továbbra is részesítsenek és én lelkiismeretes, pontos és szolid kiszolgálással fogom magam arra érdemessé tenni. Raktáron tartok:

I. rendű légszuszgyári diókozot,
I. rendű légszuszgyári darabos kozot,
I. rendű salgtótarjáni darabos szenet,
I. rendű porosz diószenet,
Porosz brikettet és vágott fat.

Mindezeket a legolcsóbb áron házhoz szállítom. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam kötőnő tisztelettel

Hahn Kálmán szénkereskedő.

A higienikus

Csak a

minőség

réven lett
világhírű
a valódi

PALMA

kaucsuk-cipősarok

Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsórángó

Müncheni export Maláta gyógy-sör

a leghíresebb egyetemi tanárok által javálva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheni export Maláta gyógy-sör 1 palack

60 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállíttnak.

Kizárólag kapható STAMPFL JENŐ CÉGNÉL.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél BAJA.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.

A Kristály ásványvíz arai: ½ liter 36 fill., 1 liter 46 fill., 1 ½ liter 56 fill.

Üres üvegek visszavételnek: ½ literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1 ½ literes 20 fillérért

BUTOR

legegyszerűbb és legelegánsabb kivitelben készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhető:

HAAS és WEISZ cégnél BAJA

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a városháza épülettel szemben.

Telefon szám: 143. **Meghívásra azonnal jövünk!** Telefon szám: 143.

Kárpitos-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt ártézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kétly, Tauszk, Rigler tanárok szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ fűszerkereskedésében.**

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.